

Berliński finał

SYMBOL DZIEJOWEJ SPRAWIEDLIWOSCI

STANISŁAW CHOWANIEC

Decyzja dowództwa radzieckiego uczyniła jednostek ludowego Wojska Polskiego w bezpośrednich walkach o Berlin wyrazem wysokiej oceny bojowego kunsztu żołnierza polskiego. Była też pomyślną i pewnością jako zadośćuczynienie naszej dumie narodowej zranionej klęską wrześniową i latami straszliwej okupacji. Była ona również wyrazem subtelności naszego wielkiego sojusznika — Związku Radzieckiego, widnym przejawem wielkiej przyjaźni i braterstwa broni między naszymi narodami i armiami.

ZASZCZYTU tego w ostatniej fazie walk o stolicę III Rzeszy dostąpiło kilka jednostek ludowego Wojska Polskiego, przy czym ich udział stopniowo wzrastał dochodząc do 12 tys. żołnierzy. Najwcześniej rozpoczęła bezpośrednie walki o Berlin I Samodzielna Brygada Moździerzy, w której skład bojowy wchodziły 5, 8, 10 i 11 pułki moździerzy oraz 13 pułk artylerii. Etatowy stan brygady wynosił 2512 żołnierzy. Natomiast stan faktyczny liczył 2204 ludzi, co stanowiło 82 procent pełnego etatu brygady. Na jej uzbrojenie wchodziło 133 moździerze i 36 dział. Od początku operacji berlińskiej, brygada wierała oddziały 47 pułku radzieckiego.

Największą polską jednostką biorącą udział w ostatecznym szturmie Berlina była 1. Warszawska Dywizja Piechoty im. Tadeusza Kościuszki — dowodzona przez gen. Wojciecha Weyzula, której stan na 1 maja 1945 r. wynosił 7020 szeregowców, podoficerów i oficerów. W dniu 30 kwietnia dywizja została przerzucona znaną Kanału Hohenzollernu i Ruppertsberga do dzielnicy Charlottenburg, gdzie otrzymała bojowe zadanie wspierania w walkach ulicznych czołgistów 12 korpusu pancernego gwardii. Dowództwo radzieckie nie zawiodło się kierując polskie jednostki wojskowe do szturmowania Berlina. Każdy żołnierz polski wykonywał postawione

ec mieszkańców Kielce 30 rocznicę zakończenia wojny podzienną, pokojową pracą pomnażamy dorobek historycznego zwycięstwa

Plac Obrońców w Kielcach. Tłumy mieszkańców. Zalogi zapasy, młodzież szkolna. Początek szturmu. Honorowe Polskiego i Milicji Obrony. Odwrotna deflacja. Czerwona, szarym, szurawki. Widać, że jeden z nich nigdy więcej wojny!

17. Hymny: Polski Radzieckiego. Rozbiegają się w kierunku województwa z 30 rocznicy zakończenia wojny. Wśród gości honorowych wiece: członek KC PZPR, I sekretarz Komitetu Wojewódzkiego partii — Aleksander Zarek, wojewoda kielecki — Antoni Polowinski, prezes WK ZSL — Mieczysław Derecki, przewodniczący WK SD — Eugeniusz Kot, przewodniczący WK PPS — Franciszek Wachowski, przewodniczący Prezydium MRN — I sekretarz KM PZPR w Kielcach — Kazimierz Matuszak. W wiece uczestniczy delegacja kombatantów radzieckich, bohaterowie Związku Radzieckiego, przewodniczący

(dokończenie na stronie 2)

I śplewać będą ptakowie leśni

TADEUSZ BARTOSZ

W styczniu 1945 roku mój najmłodszy brat Fiodor Andrejewicz Bogdanow, urodzony w 1926 roku — służący przy obsłudze karabinu maszynowego, poległ w boju na terytorium Polski. Nie miał wtedy jeszcze 19 lat. W karcie zgonu napisano:

Fiodor Andrejewicz Bogdanow poległ w boju z niemiecko-faszystowskimi zabójcami 12 stycznia 1945 roku. Pochowany w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, we wsi Zycynia, gmina Potok, powiat Busko, województwo Kielce. Bratnia, wspólna mogiła znajduje się w środku wsi, rząd pierwszy, pierwsza mogiła od południowej strony...

Bardzo pragnę wiedzieć, gdzie znajduje się ta braterska mogiła, wiedzieć coś więcej o tej wsi, otrzymać dodatkowe informacje o poległych żołnierzach, zdjęcia tej mogiły...

Ja, Władimir Andrejewicz Bogdanow, urodzony w 1924 r., oficer rezerwy... brałem udział w Wielkiej Wojnie Ojczyźnianej od maja 1942 roku do maja 1945 roku, w składzie wojsk 3 Frontu Ukraińskiego wyprzedzając Rumunię, Węgry i Austrię. Byłem ranny, mam odznaczenia. Obecnie mieszkam w Stawropolu na północnym Kaukazie... Bardzo proszę Was o okazanie mi pomocy w spełnieniu mojego marzenia...

(dalszy ciąg na stronach 4-5)

Na kołobrzeską plażę

KRZYSZTOF WÓJTOWICZ

W lecie 16 marca 1975 r. Ze stacji Warszawa Wschód wyszedł specjalny pociąg wiozący do Kołobrzegi Radę Narodową. W składzie 30 rocznicy powrotu z wojny na zachodzie. Wyjechał z Białostoku, kierując się na zachodzie. Dużo, trochę o dawnej przeszłości, ale dużo więcej o sprawach dnia dzisiejszego.

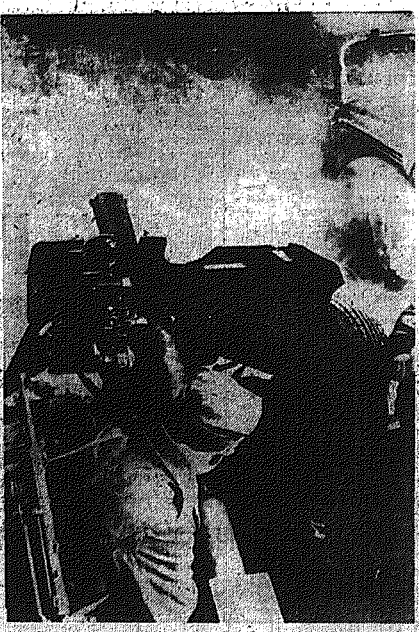
Antoni Jabłoński na wojennej skrzyni. W 1941 r. kierownik żołnierza Armii Radzieckiej.

W maju 1943 roku, wieloletni Polakami, w obrotach wojennych. W Kielcach nad Oka. Po przyjeździe, 1. dywizji, uczestnikiem jej szturmu na Leningrad. W szeregu 1. artylerii lekkiej wspomaganie swoich armat, trzech pułków dy-

Członkowie Rady Narodowej ZBoWiD z woj. kieleckiego: pamił Maria Chodnickiewicz, były więzień obozu koncentracyjnego, Józef Poświatowski, uczestnik walk o utwalanie wiatry ludowej — po zwycięstwie spotykają się z żołnierzem, jednym z tych, którzy 2 maja 1945 roku, dowodzeni przez podporucznika Mikolaja Trockiego, zawieśli polski sztandar na dachu pałacu kolumny. Kolumnie Zwycięstwa w Berlinie.

Dawni towarzysze frontowych dróg — dzielą ludzkie pracy, wszyscy koledzy — nawiązywać wojskowe stosunki nie mają w tym gronie znaczenia. W Berlinie, kolumnie Zwycięstwa i płacie odważnych dowiedza się ludzie w Polsce szerzej dopiero w 1980 roku. W 1970 r. w 25 rocznicę bezwarunkowej kapitulacji hitlerowskich Niemiec, kapitan Antoni Jabłoński, rolnik z Surzka, w woj. białostockim, zostanie udekorowany Krzyżem Grun-

(dokończenie na stronie 8)

Na zdjęciu: stanowisko polskiej artylerii podczas walk o Kołobrzeg. CAE = Archiwum

LAN ZBOZA W OGNIU

1—3 maja 1940 r.

Dwa święta państwa obchodzimy skromnie, ale obchodzimy. Jest okupacja. Odczuwamy ją coraz bardziej. Administracja hitlerowska zaczyna dusić kontyngentami naszą wolność. Nasze "miliony" swoje wyroby musi również oddawać okupantowi. Dla nas zostaje odciągnięte mleko i masło. Nie wywiązujemy się z kontyngentów, grozi wyjazd do obozu. Jest coraz ciężiej. Obchodzimy jednak nasze państwowe święta. Do zgonu gospodarza. Mój przyjaciel, trzech nie znanych mi ludzi. Są u niego już trzech dzieci. Jest też i czwarty, tego dobrze znam, to Teodor Kufel ze Świecicy. Często widuję go w Stawropolu. Kufel trudni się stolarskim, sprzedaje swoje wyroby w Stawropolu. Ale tak prowadzi to trudni się czymś innym. Czynił to już przed wojną. Już przed wojną przez szarym rad. Kufel jest członkiem KPP. Już w 1937 r. był aresztowany za lewicową działalność.

Argusowano wtedy około 20 osób, a w tym: Józefa Grudnia, Stanisława Karasia i Bolesława Prusa. Grudnia i Karasia otrzymali wysokie wyroki i pewnie długo nie oglądaliby wolności, gdyby nie wybuch wojny, który obywateli brał wzięcia. W zasadzie wyrwali się z więzienia, by poczuć hitlerowską niewolę. Kufelowi "upiekło" się w czasie pamiętnego procesu. Sędziowie śledczy robili wyrostki, gdyby go wzięli, ale wyrostki z tej okazji nie miały. Przez osiem miesięcy musiał się łudzić co drugi dzień maldować w stawropolskim komisariacie.

Stręgotka, złota na Kufela miał policjanta nazwiskiem Kleb, pracujący poprzednio w Nizarnach w Niemczech, posterunku policji granicznej, a po wkroczeniu Niemców i zlikwidowaniu posterunku w Nizarnach pracował w stawropolskiej policji, która nie miała się w budynku starej poczty.

Nie powalczyl Kufel we wrześniu 1939 roku. Swego K Pułku Strzelców Konnych z Łańcuta już

(dokończenie na stronie 4)

Uroczyste spotkanie z kombatantami Wysokie odznaczenia dla uczestników II wojny światowej

W CZORAJ 30 rocznicy zwycięstwa nad faszystami w Sal Portretowej pałacu kieleckiego odbyło się uroczyste spotkanie z kombatantami II wojny światowej. Uczestniczyli w nim członkowie egzekutywy KW PZPR i władz administracyjnych województwa z I sekretarzem KW PZPR, tow. Aleksandrem Zarajczykiem i Antonim Polowinakiem oraz kierownictwo bratnich stronnictw politycznych. W krótkim wystąpieniu tow. Aleksander Zarajczyk omówił historyczne znaczenie zwycięstwa nad faszystami odniesionego przed 30 laty, podkreślając ogromny wkład Armii Radzieckiej i walczącego u

I sekretarz KW PZPR, przewodniczący WRN — Aleksander Zarajczyk dekoruje Kazimierza Łukasiewicza Orderem Krzyża Gromadzi III klasy. Fot. Z Jonko

Wiec kombatantów Kiele

DOKONCZENIE ZE STR. 1
gen. major Jędrzej Andrzej Ilanowicz (omówienie przemówienia zamieszczamy oddzielnie). Oba wystąpienia przyjęte zostały gromkim oklaskami. Wiec zakończy orkiestra garmizonowa odegraniem „Międzynarodówki”.
Rozpoczyna się druga część manifestacji. Zebrani, sformowani w kolumnach, udają się

na miejsca upamiętniające tamte dni. Oddajemy hołd bohaterom, którym zawdzięczamy zwycięstwo nad hitlerowskim faszystami. Pomniki Wdzięczności. Kompanie honorowe WP i MO. Poety standardowe. Orkiestra garmizonowa gra hymny: polski i radziecki. Przy dziewczęta wędrują, jako pierwsza wieńca pod pomnikiem składa delegacja Komitetu Wojewódzkiego i Komitetu Miejskiego

LWP
w misjach pokojowych
8 km. w Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie otwarta została wystawa „Ludowa Wojska Polskie w misjach pokojowych”. Przedstawia ona udział oficerów i żołnierzy WP w misjach pokojowych

Dni Kultury, Oświaty, Książki i Prasy
W ramach Dni Kultury, Oświaty, Książki i Prasy odbył się w ub. środę w świetlicy zakładów „Jednostka” wernisaż wystawy prac rzeźbiarzy reprezentujących tzw. środowisko ścieżkowe — Gustawa Hadyny, Józefa Opali i Adama Matyskię. Dużo w 30 rocznicę zwycięstwa nad faszystami, o godz. 11 na pl. Obrońców Stalingradu odbyła się pokaz mustrzy wojskowej, a o godz. 12.10 — uroczysta odprawa wart. Po pokazie kieleczanie będą mogli obejrzeć w parku wystawę zespołu ZW „Spolem” (godz. 16) i zespołu „Arianie” (godz. 17—19). Również dzisiaj o godz. 17 w amfiteatrze na Kadzieli przewidziany jest koncert

Plenum ZW ZSMW
Wokół programu partii
Na wczorajszym plenarnym posiedzeniu Zarządu Wojewódzkiego ZSMW w Kielcach dokonano oceny wyników dotychczasowej realizacji programu IX Wojewódzkiego Zjazdu ZSMW, dotyczących całokształtu działalności, ideowo-wychowawczej, aktywnej, społeczno-produkcyjnej, kulturalno-oświatowej i organizacyjnej działalności wielokim. Podkreślono, że mierzliwość w swej codziennej pracy kieleczanie politycy i gospodarcy wypracowali partii,

kto stwarzają bogate szanse podnoszenia i wykonywania wielu cennych inicjatyw we wszystkich dziedzinach i podnoszenia poziomu życia na wsi. W najbliższym okresie nadal będzie się doskonalić praca organizacji na rzecz zaspokojenia wszystkich dążeń i chłopców ze wsi, wokół programu żywnościowego i kulturalnego na XV plenum KC PZPR. Plenarne obrady prowadzi przewodniczący ZW ZSMW w Kielcach — Stanisław Wiciński. (K)

Walka o pokój trwa Przemówienie Leonida Breżniewa na akademii w Moskwie

MOSKWA PAP. W wyniku konsultacji wywołanej polityką pokojową naszej partii w wyniku wzrostu potęgi wpływów sił światowego socjalizmu, zostało zaspokojenie niebezpieczeństwa rozpętania nowej wojny światowej. Zdaniem też radzieckiego, by niebezpieczeństwo takie zgasiło w ogóle wyeliminowane — powiedział sekretarz generalny KC KPZR, Leonid Breżniew, na uroczystej akademii na Kremlu w przeddzień 30 rocznicy zwycięstwa nad faszystami.
Walka o pokój trwa, powinna ona być prowadzona bez wytchnienia i przerwy. Kadyś nikt nie ma prawa do życia w warunkach niebezpieczeństwa i trwałego pokoju. Nie powinno być żadnych wyjątków. Potężna siła socjalistycznej solidarności czyniła ze wspólnoty państw zjednoczonej

Uczestnicy ogólnoeuropejskiej konferencji kończą obecnie opracowywanie ważnych dokumentów, określających podstawy trwałego pokoju w Europie, zasady pokojowych, dobrodziejstw stosunków między państwami tego kontynentu oraz formy współpracy między nimi. Byłoby to pewnie nieśmiało, gdyby to europejskie dowódcy zaczęli w tej lub innej formie wykorzystywać także przez państwa innych kontynentów — powiedział Leonid Breżniew.

Powstał on z tymczasem zwycięstwo narodu niemieckiego, go w walce przeciwko obcyemu interwencji i ich marionetkom odwołując. Zlikwidowanie ogniska wojny w Indochinach stwarza warunki dla uspokojenia międzynarodowej atmosfery. Wyjdzie to na korzyść sprawie międzynarodowego odprężenia, w tym, jak sądzimy, także odprężenia w stosunkach między naszym krajem, a Stanami Zjednoczonymi.

Bohaterka walka narodu radzieckiego gruntownie zmieniła przebieg drugiej wojny światowej. Jej bitwy rozgrywały się na ogromnej przestrzeni — od Atlantyku do Oceanu Spokojnego, od lodów Grenlandii do pustych krain syberyjskich, ale głównym teatrem działań wojennych stał się front radziecko-niemiecki. W tej chwili decydują

Ważną rolę odegrała Armia Radziecka, która walczyła o pokój, który zmienił mapę Europy.

Ważną rolę odegrała Armia Radziecka, która walczyła o pokój, który zmienił mapę Europy.

Ważną rolę odegrała Armia Radziecka, która walczyła o pokój, który zmienił mapę Europy.

Ważną rolę odegrała Armia Radziecka, która walczyła o pokój, który zmienił mapę Europy.

Ważną rolę odegrała Armia Radziecka, która walczyła o pokój, który zmienił mapę Europy.

Ważną rolę odegrała Armia Radziecka, która walczyła o pokój, który zmienił mapę Europy.

Ważną rolę odegrała Armia Radziecka, która walczyła o pokój, który zmienił mapę Europy.

Ważną rolę odegrała Armia Radziecka, która walczyła o pokój, który zmienił mapę Europy.

Ważną rolę odegrała Armia Radziecka, która walczyła o pokój, który zmienił mapę Europy.

Ważną rolę odegrała Armia Radziecka, która walczyła o pokój, który zmienił mapę Europy.

Ważną rolę odegrała Armia Radziecka, która walczyła o pokój, który zmienił mapę Europy.

Ważną rolę odegrała Armia Radziecka, która walczyła o pokój, który zmienił mapę Europy.

Ważną rolę odegrała Armia Radziecka, która walczyła o pokój, który zmienił mapę Europy.

Ważną rolę odegrała Armia Radziecka, która walczyła o pokój, który zmienił mapę Europy.

Ważną rolę odegrała Armia Radziecka, która walczyła o pokój, który zmienił mapę Europy.

Ważną rolę odegrała Armia Radziecka, która walczyła o pokój, który zmienił mapę Europy.

Ważną rolę odegrała Armia Radziecka, która walczyła o pokój, który zmienił mapę Europy.

Ważną rolę odegrała Armia Radziecka, która walczyła o pokój, który zmienił mapę Europy.

Ważną rolę odegrała Armia Radziecka, która walczyła o pokój, który zmienił mapę Europy.

Ważną rolę odegrała Armia Radziecka, która walczyła o pokój, który zmienił mapę Europy.

Ważną rolę odegrała Armia Radziecka, która walczyła o pokój, który zmienił mapę Europy.

Ważną rolę odegrała Armia Radziecka, która walczyła o pokój, który zmienił mapę Europy.

Ważną rolę odegrała Armia Radziecka, która walczyła o pokój, który zmienił mapę Europy.

Ważną rolę odegrała Armia Radziecka, która walczyła o pokój, który zmienił mapę Europy.

Ważną rolę odegrała Armia Radziecka, która walczyła o pokój, który zmienił mapę Europy.

Ważną rolę odegrała Armia Radziecka, która walczyła o pokój, który zmienił mapę Europy.

Ważną rolę odegrała Armia Radziecka, która walczyła o pokój, który zmienił mapę Europy.

1. The first step in the process is to identify the problem or issue that needs to be addressed. This involves gathering information and understanding the context of the problem.

